

Bariery w biznesie

EDYCJA 2026

Wyniki badania International Business Report
prowadzonego przez Grant Thornton

Maj 2026



Wprowadzenie

Co nęka polski biznes

Rozwój gospodarki, a co za tym idzie wzrost dochodów obywateli, w dużej mierze zależy od kondycji lokalnych przedsiębiorstw. Tempo ich rozwoju jest ściśle powiązane z wyzwaniami, jakie napotykają w swojej działalności.

Z tego powodu od 2019 roku Grant Thornton realizuje globalne badanie poświęcone barierom ograniczającym rozwój biznesu. W jego ramach średnie i duże przedsiębiorstwa z 35 gospodarek świata wskazują siedem najważniejszych czynników utrudniających ich działalność. W badaniu biorą również udział firmy z Polski.

Należy jednocześnie zaznaczyć, że dane wykorzystane w tegorocznej edycji zostały zgromadzone przed amerykańską inwazją na Iran. Jej potencjalne konsekwencje dla gospodarki światowej oraz warunków prowadzenia działalności gospodarczej pozostają na moment publikacji trudne do jednoznacznej oceny.

Jakie bariery najczęściej wskazują polskie firmy? Jak ich odpowiedzi wypadają na tle innych krajów?

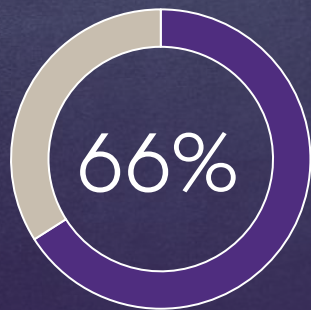
Zapraszamy do lektury!



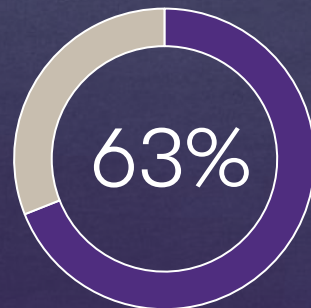
Barier w biznesie 2026

Wykres 1. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które w tegorocznej edycji badania wskazały dany czynnik jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju

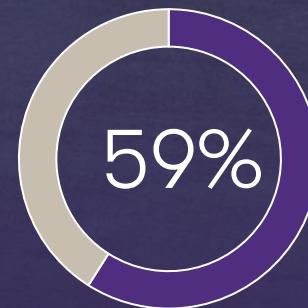
1. Koszty pracy



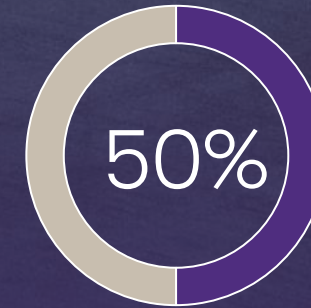
2. Niepewność ekonomiczna



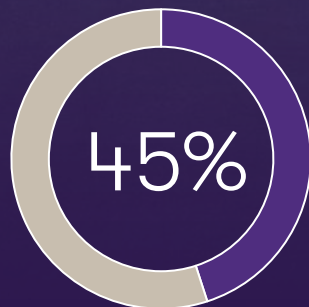
3. Ceny energii



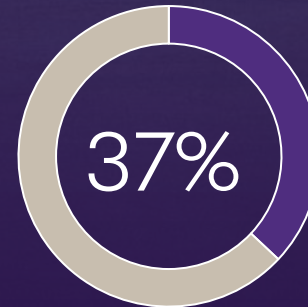
5. Brak wykwalifikowanych pracowników



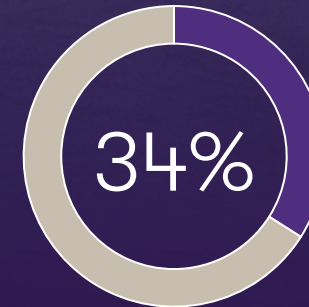
4. Biurokracja



6. Brak zamówień

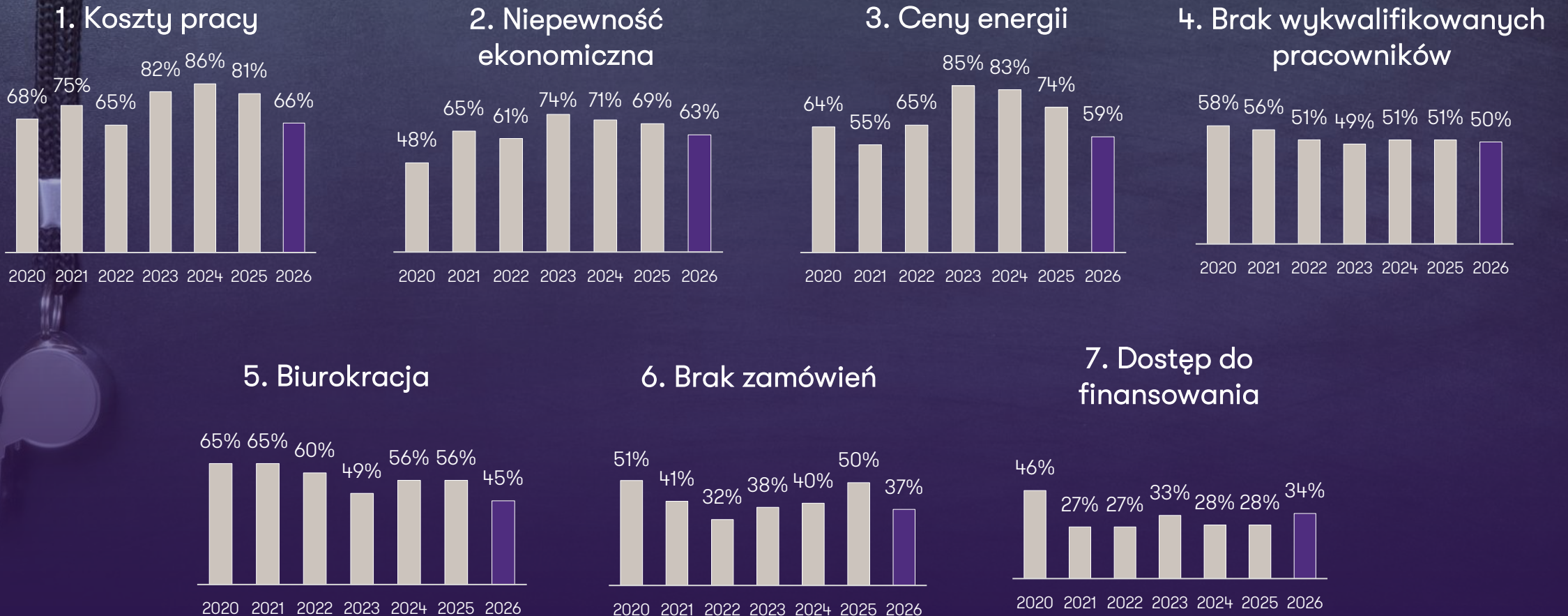


7. Dostęp do finansowania



Barierzy w biznesie 2026

Wykres 2. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które w siedmiu ostatnich edycjach badania wskazały dany czynnik jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju



Dwie spośród trzech najważniejszych barier wzrostu nabierają siły

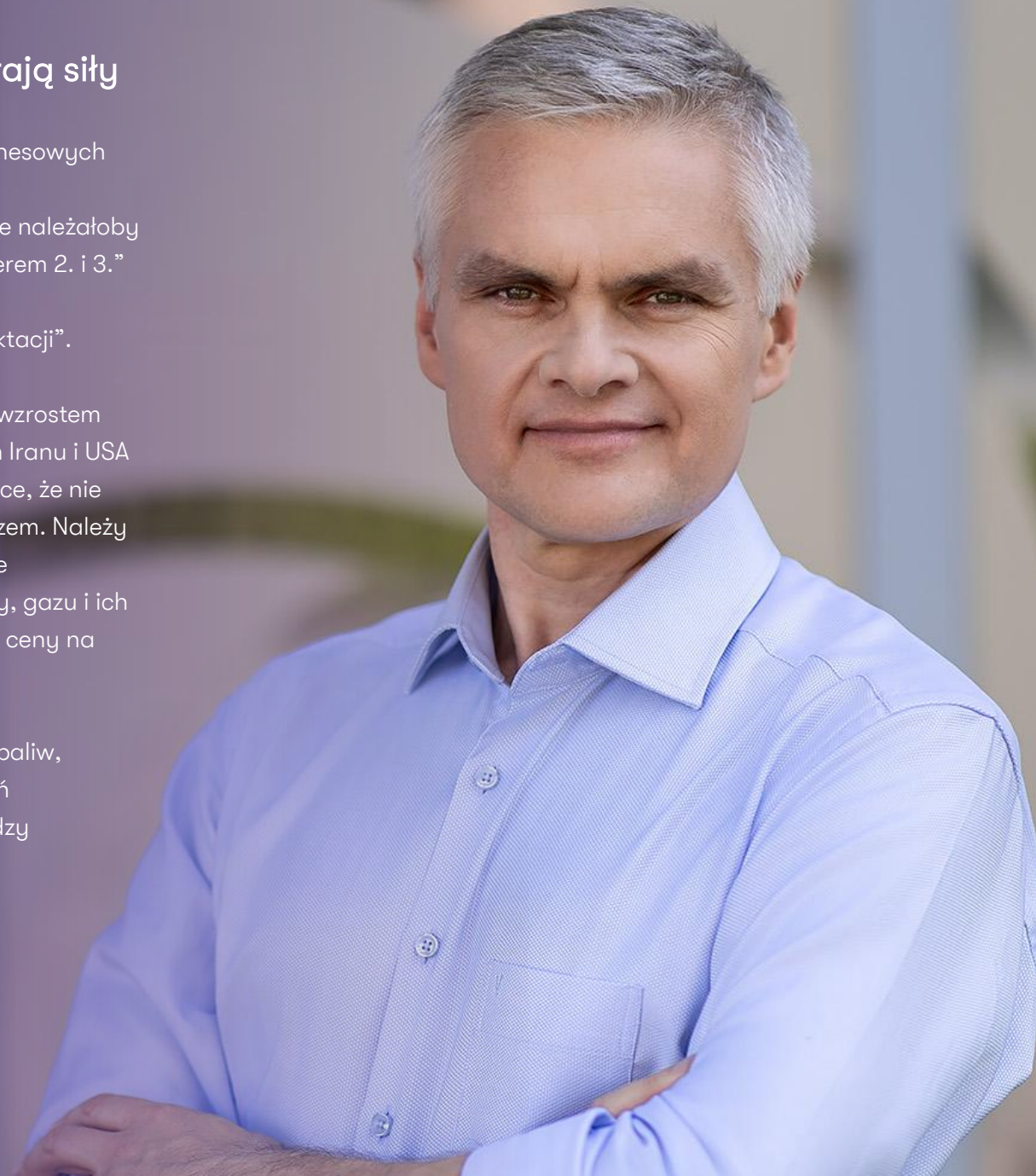
Raport przynosi ciekawe zestawienia międzynarodowe postrzegania różnych barier biznesowych w różnych zakątkach globu. Trzeba mieć na uwadze, że atak na Iran i wzrost napięcia geopolitycznego miały miejsce już po zebraniu ankiet do tego badania, tak więc obecnie należałoby skorygować oceny co najmniej w dwóch obszarach, które i przed 28. lutego były „numerem 2. i 3.” na liście barier przedsiębiorstw w Polsce: niepewność ekonomiczna oraz ceny energii. Niestety, korekta musiałaby polegać na przyznaniu tym barierom „jeszcze wyższej punktacji”.

W momencie pisania tych słów wydaje się, że mamy do czynienia z uspokojeniem oraz wzrostem szans na pokój i pozostaje mieć nadzieję, że tak będzie. Niestety rozbieżności oczekiwań Iranu i USA wobec warunków, których spełnienie miałyby przynieść trwały pokój, są na tyle znaczące, że nie można zakładać, że zakończenie konfliktu jest najbardziej prawdopodobnym scenariuszem. Należy liczyć się z przeciągającym się klinczem, co oznaczałoby między innymi dalsze poważne ograniczenie ruchu tankowców przez Cieśninę Ormuz, a to – dalszą presję na ceny ropy, gazu i ich pochodnych, a dla wielu krajów Azji oznacza po prostu brak paliwa, niezależnie od jego ceny na rynkach światowych.

W perspektywie wielomiesięcznej niestety należy zakładać dalszą presję na wzrost cen paliw, a więc dwa spośród trzech najważniejszych wskazywanych przez polskie firmy zagrożeń jeszcze bardziej zostaną zintensyfikowane, co będzie miało negatywne przełożenie między innymi na skłonność krajowego biznesu do rozpoczynania nowych inwestycji.

dr Marcin Mrowiec

Główny ekonomista
Grant Thornton



Bariera #1

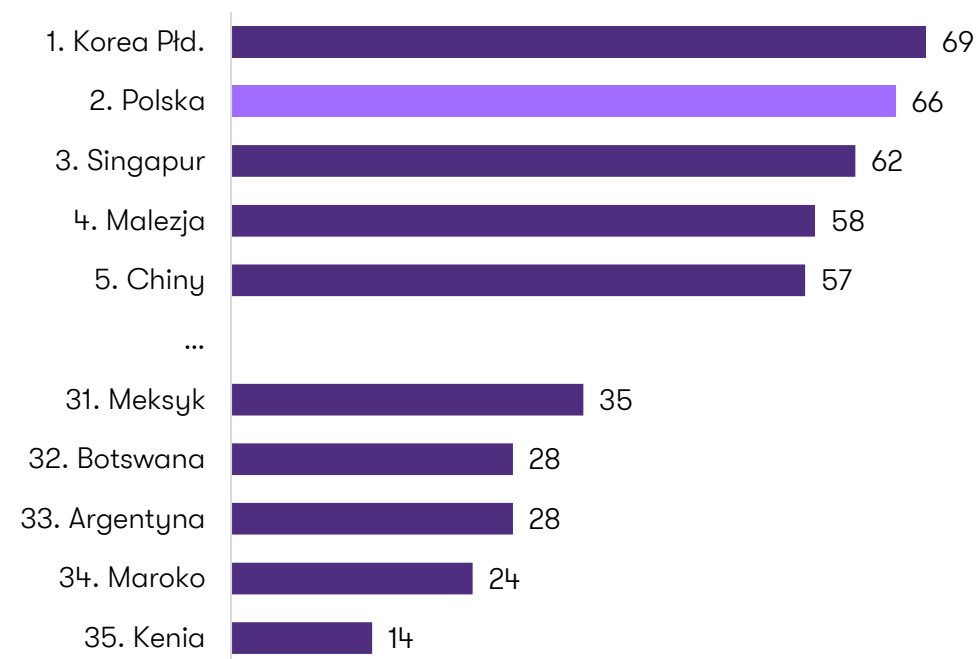
Koszty pracy

Wśród kluczowych barier hamujących rozwój biznesu w Polsce na pierwszym miejscu znalazły się koszty pracy – wskazało na nie 66% ankietowanych przedsiębiorców.

W ostatnich latach sytuacja na rynku pracy pozostawała dynamiczna, choć tempo zmian zaczęło się stabilizować. Po bardzo silnych wzrostach wynagrodzeń w latach 2023–2024, w 2025 roku dynamika płac utrzymała się na wysokim poziomie (ok. 8–9% r/r), by w 2026 roku wyraźnie wyhamować (ok. 6–7% r/r). Jednocześnie presja kosztowa po stronie firm pozostaje istotna, m.in. za sprawą wzrostu płacy minimalnej (4806 zł brutto od stycznia 2026 roku).

W efekcie koszty pracy pozostają jedną z kluczowych barier dla biznesu – wskazuje na nie 66% polskich przedsiębiorstw. Choć to mniej niż w poprzedniej edycji badania (82%), Polska nadal wypada powyżej wielu rozwiniętych gospodarek, takich jak Szwecja (38%), Niderlandy (39%) czy Niemcy (49%), przy jednocześnie wyższych lub podobnych wskazaniach w części Azji (np. Korea Południowa - 69%, Singapur i Indie - po 62%). Średnia globalna wyniosła 44%, a europejska 43%.

Wykres 3. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały **KOSZTY PRACY** jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju (w proc.)



Źródło: Badanie International Business Report, dla Grant Thornton

Bariera #2

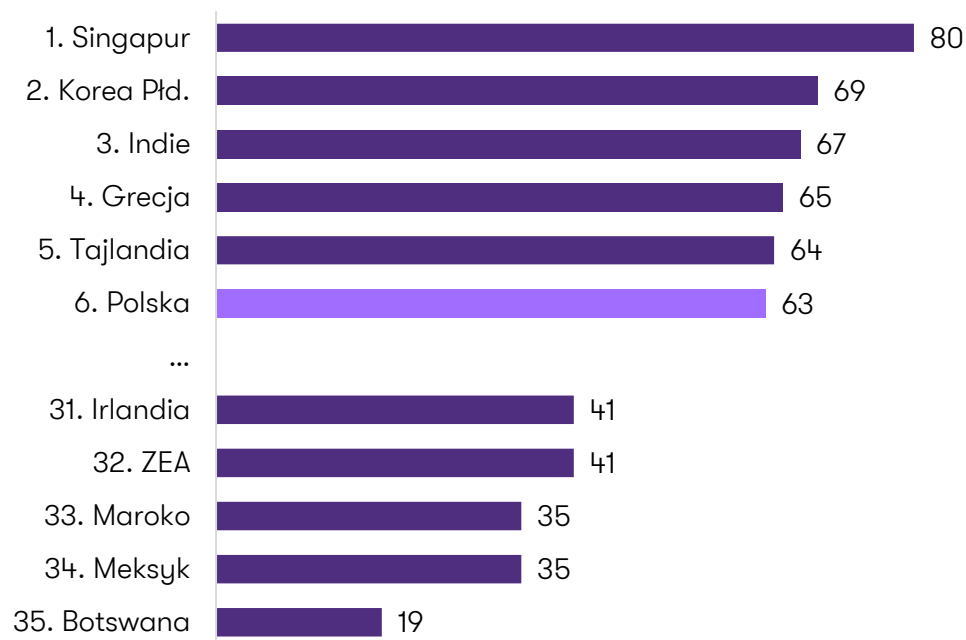
Niepewność ekonomiczna

Na miejscu drugim wśród barier w rozwoju firm w Polsce znalazła się w tym roku niepewność ekonomiczna, którą odczuwa teraz 63% zarządzających firmami.

Mimo że w ostatnich latach polscy przedsiębiorcy przyzwyczaili się do funkcjonowania w warunkach podwyższonej niepewności, nadal istotnie wpływa ona na ich decyzje rozwojowe. Choć rok 2025 przyniósł przyspieszenie wzrostu gospodarczego, było ono słabsze niż rok wcześniej, a ryzyka związane z sytuacją geopolityczną, cenami surowców oraz polityką głównych banków centralnych nie ustąpiły.

W efekcie 63% właścicieli i menedżerów firm w Polsce wskazuje niepewność ekonomiczną jako istotną barierę dla rozwoju, co plasuje Polskę na szóstym miejscu wśród badanych krajów. Choć jest to wynik niższy niż w poprzedniej edycji, nadal przewyższa średnią europejską – 49%. Wyższe wskazania odnotowano przede wszystkim w części gospodarek azjatyckich, takich jak Singapur (80%), Korea Południowa (69%) czy Indie (67%), a z badanych krajów europejskich tylko w Grecji (65%). Średnia dla całego świata wyniosła 51%, a dla Europy 50%.

Wykres 5. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały **NIEPEWNOŚĆ EKONOMICZNĄ** jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju (w proc.)



Źródło: Badanie International Business Report, dla Grant Thornton

Bariera #3

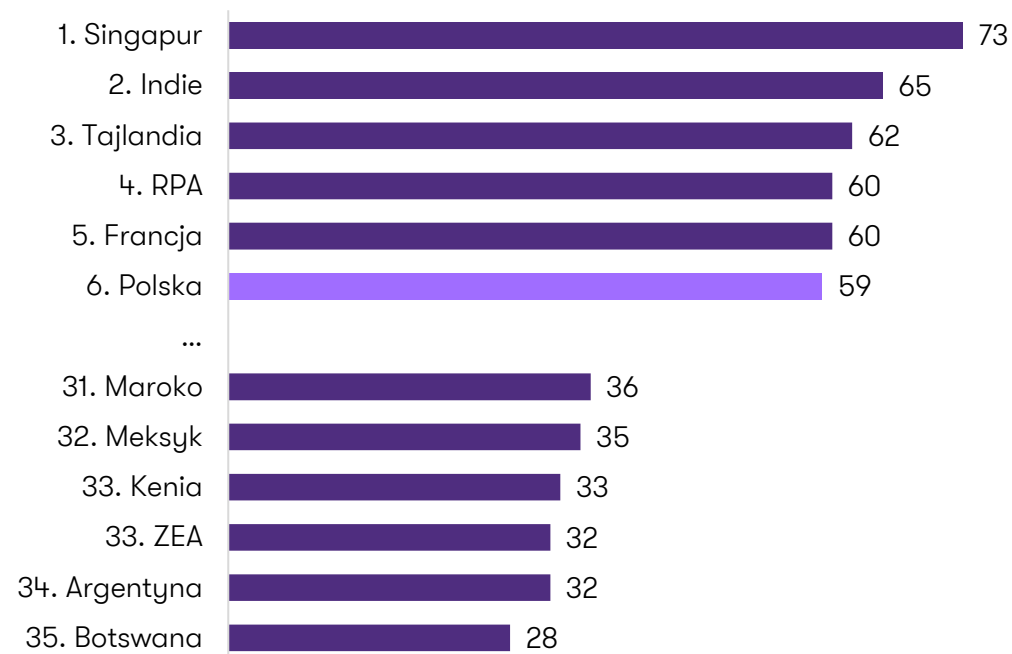
Ceny energii

Ceny energii znalazły się na trzecim miejscu zestawienia najbardziej dokuczliwych barier odczuwanych przez polskie firmy. Jako „silną” lub „bardzo silną” przeszkodę w rozwoju wskazało je 59% ankietowanych.

Ceny energii, które w poprzednich edycjach badania należały do najczęściej wskazywanych barier, w tym roku spadły na trzecie miejsce w zestawieniu – jako „silną” lub „bardzo silną” przeszkodę wskazuje je 59% polskich przedsiębiorstw. To wyraźny spadek względem lat ubiegłych – jeszcze w 2025 roku było to 74%, a w 2024 i 2023 roku odpowiednio 83% i 85%.

Pamiętajmy jednak, że najnowsza edycja badania została przeprowadzona przed atakiem USA i Izraela na Iran oraz przed zamknięciem cieśniny Ormuz, co podniosło ceny nośników energii na światowych rynkach. Co prawda, wprowadzenie cen maksymalnych na paliwa w Polsce ogranicza wpływ tych wydarzeń na funkcjonowanie polskich firm, jednak trudno przewidzieć, jak sytuacja będzie rozwijać się w przyszłości.

Wykres 4. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały **CENY ENERGII** jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju (w proc.)



Źródło: Badanie International Business Report, dla Grant Thornton

Bariera #4

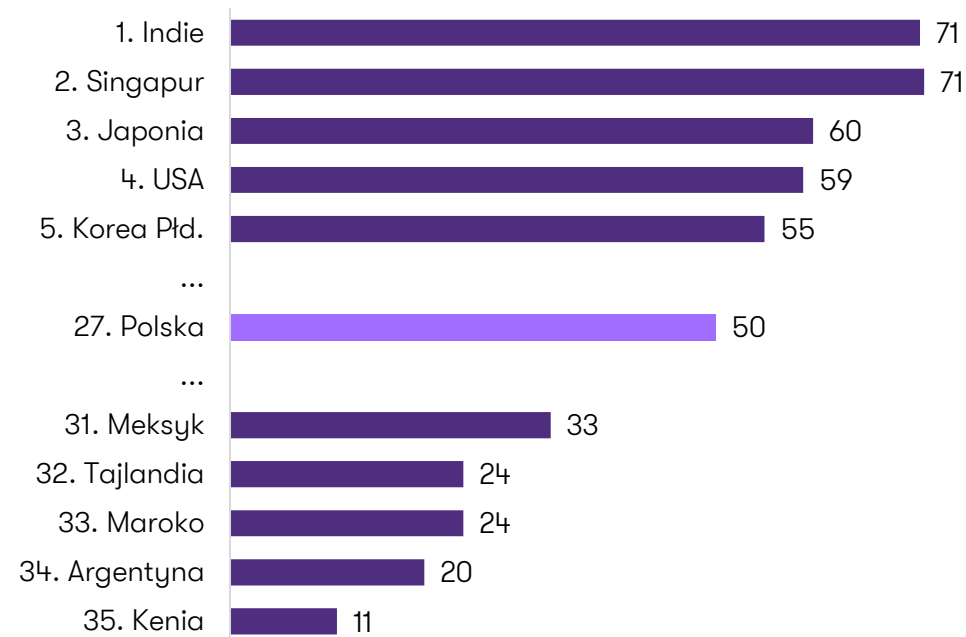
Brak wykwalifikowanych pracowników

Pracodawcy wciąż narzekają na brak wykwalifikowanych pracowników na rynku, choć sytuacja ulega poprawie. W 2026 roku firmy chcą sporo zainwestować w kapitał ludzki.

Nasze badania pokazują, że nastroje pracodawców w 2026 roku są ostrożnie optymistyczne. Blisko 40% pracodawców chce zainwestować w swoich pracowników, a wielu z nich w ramach inwestycji pozyska nowych kandydatów. W zeszłym roku inwestycje w kadry planowało zaledwie 22% firm (po więcej informacji zapraszamy do raportu: [Pensje i zatrudnienie – plany firm na 2026 r.](#)). Nie zmienia to faktu, że pracodawcy stale dostrzegają istotny problem z dostępnością odpowiednich kandydatów na stanowiska w swoich firmach - obecnie na brak odpowiednio wykwalifikowanych pracowników narzeka 50% badanych firm (spadek zaledwie o 1 pkt proc.).

Nie tylko w Polsce brak wykwalifikowanych pracowników stanowi silną barierę – to znacznie bardziej uciążliwy hamulec do rozwoju w krajach takich jak Singapur, Indie czy Japonia. Polska na tle globalnym plasuje się na 27. miejscu. Średnia w grupie przebadanych państw wynosi 45%, a wśród państw europejskich - 44,5%.

Wykres 7. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały **BRAK WYKWALIFIKOWANYCH PRACOWNIKÓW** jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju (w proc.)



Źródło: Badanie International Business Report, dla Grant Thornton

Bariera #5

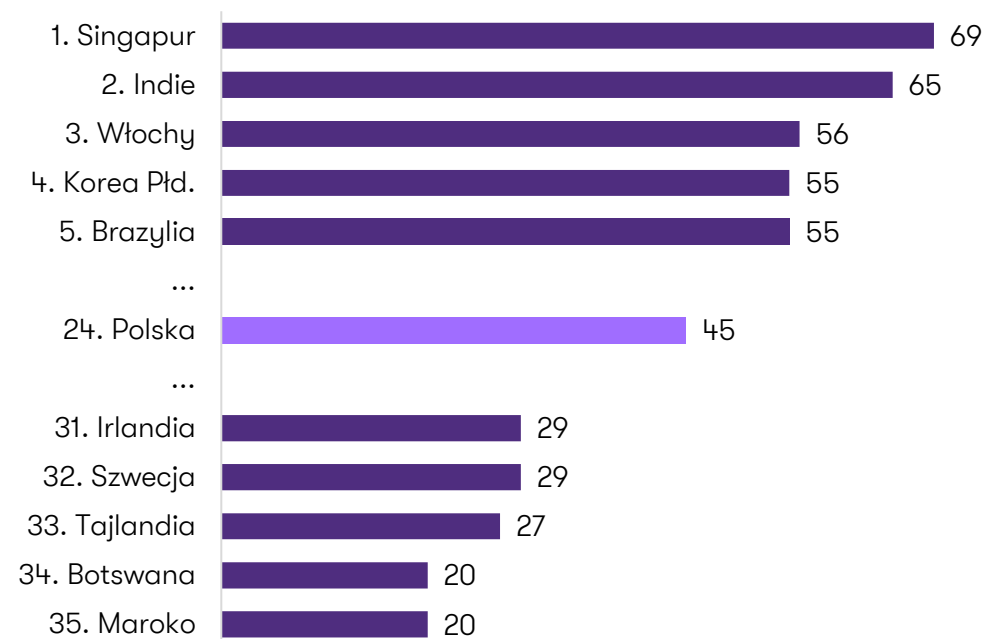
Biurokracja

Na piątym miejscu wśród głównych hamulców w polskim biznesie znalazła się biurokracja. Odsetek wskazujących na nią firm spadł z 56 do 45%.

Biurokracja od lat stanowi jedną z ważnych barier wskazywanych przez polskie firmy, ale w tym roku doszło do przetasowania w rankingu. Optymizm budzi fakt, że w 2025 roku uchwalono 12,4 tys. stron nowego prawa, czyli o 12% mniej niż w 2024 roku oraz jest to najniższy wynik od 19 lat. Sytuacja nie jest jednak idealna – w tym czasie w życie weszło 405 nowych przepisów dla firm, 772 zmieniło swoje brzmienie, a jedynie 47 przepisów straciło moc. Tylko nieznacznie wydłużyło się też *vacatio legis*. Ustawy gospodarcze wchodzi w życie średnio po 38 dniach od opublikowania. Rozporządzenia - po 11 (po więcej informacji zapraszamy do raportu: [Barometr prawa](#)).

Dlatego biurokracja wciąż wskazywana jest przez przedsiębiorców jako ważna bariera w biznesie, choć w 2026 roku odsetek deklarujących ją firm wyniósł spadek o 11 punktów procentowych, z 56 do 45%. Z tym wynikiem Polska spadła z 7. miejsca na aż 24. wśród wszystkich badanych krajów. Średnia globalna wyniosła 42%, a średnia europejska - 40%.

Wykres 6. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały BIUROKRACJĘ jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju (w proc.)



Źródło: Badanie International Business Report, dla Grant Thornton

Bariera #6

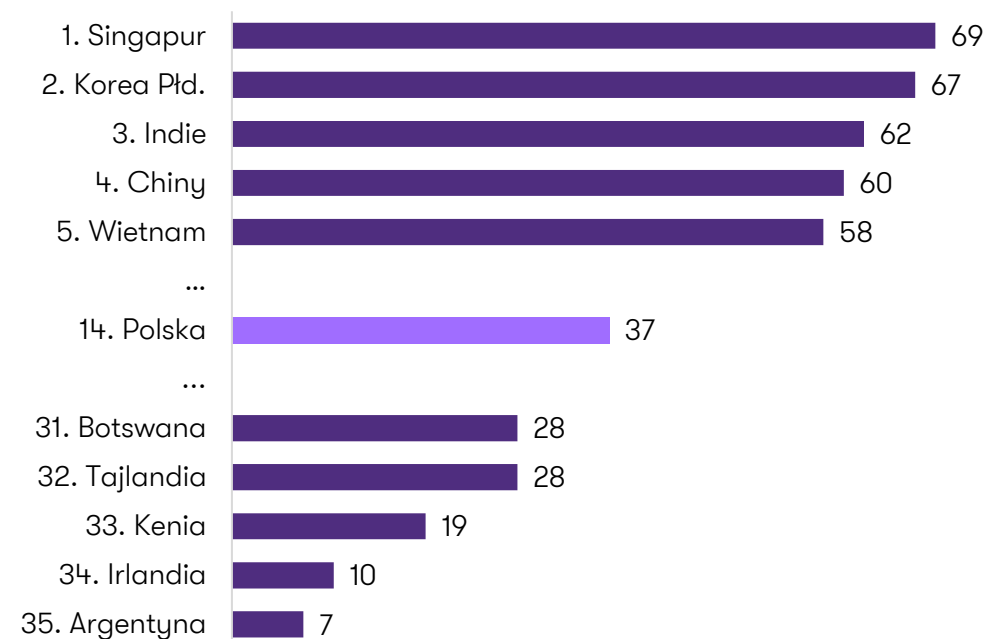
Brak zamówień

W 2026 roku odsetek firm, które mówią o braku popytu jako istotnej barierze w rozwoju spadł do poziomu sprzed trzech lat. Rok temu na brak zamówień narzekała połowa badanych, dziś – ponad jedna trzecia.

Trend wzrostowy w przypadku tej bariery rozpoczął się kilka lat temu, lecz dziś ulega odwróceniu. W 2022 roku brak zamówień jako „silną” i „bardzo silną” barierę wskazało 32% średnich i dużych firm. Rok później było to już 38%, w 2024 roku odsetek ten wzrósł do 40%, a w 2025 roku sięgnął 50%. Dziś obserwujemy wynik zbliżony do poziomu z roku 2023 – 37%.

Wśród 34 krajów, które wzięły udział w badaniu, Polska znalazła się w przypadku tej bariery w górnej połowie zestawienia, na 14. pozycji. Jeszcze w zeszłym roku plasowała się na 6. miejscu. Aktualnie brak zamówień stanowi większą barierę głównie w krajach Azji – w Singapurze, Indiach, Chinach, Korei i Wietnamie. Nasz wynik mieści się poniżej średniej globalnej (40%) i idealnie w średniej dla krajów europejskich (37%).

Wykres 8. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały **BRAK ZAMÓWIEŃ** jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju (w proc.)



Źródło: Badanie International Business Report, dla Grant Thornton

Bariera #7

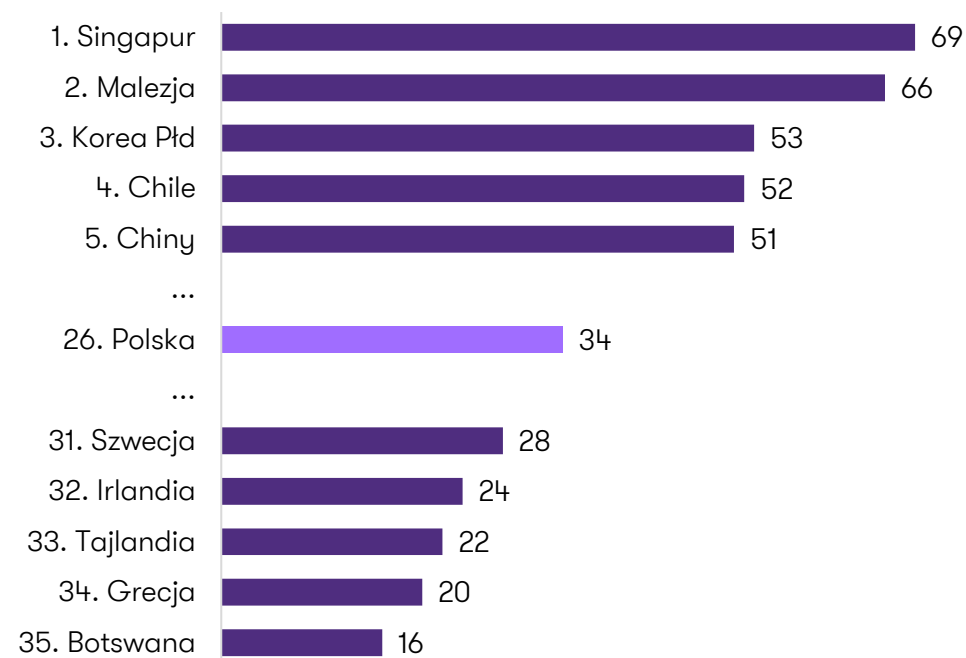
Dostęp do finansowania

Kolejny rok z rzędu najmniej dokuczliwą barierą w odczuciu polskich przedsiębiorców jest dostęp do finansowania. Narzeka na nią 34% ankietowanych firm, co oznacza wzrost tendencji.

Od pierwszej edycji naszego badania dostęp do finansowania wskazywany jest jako najmniej dokuczliwa bariera w rozwoju biznesu. Nie zmieniło się to także w tym roku. Wciąż na korzyść przedsiębiorców wpływa rozwinięty rynek instrumentów finansowych, stabilizacja WIBOR-u oraz spadek inflacji, dzięki czemu firmom łatwiej jest planować nowe przedsięwzięcia finansowane długiem. W dodatku w 2026 roku ważnym motorem wzrostu inwestycji są środki unijne, zarówno te z KPO, jak i z funduszy spójności na lata 2021-2027.

Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały dostęp do finansowania jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju, wynosi 34% i jest to wzrost z 28% rok wcześniej. W konsekwencji, wśród grupy 35 państw biorących udział w badaniu, Polska plasuje się w dole stawki (26. pozycja). Znajdujemy się też poniżej średniej światowej na poziomie 39%, ale osiągnęliśmy średnią państw europejskich - 34%.

Wykres 9. Odsetek średnich i dużych firm w Polsce, które wskazały **DOSTĘP DO FINANSOWANIA** jako „silną” bądź „bardzo silną” barierę w rozwoju (w proc.)



Źródło: Badanie International Business Report, dla Grant Thornton

Polskie bariery na podium zestawienia

Choć prognozy wzrostu polskiej gospodarki wciąż są dość optymistyczne na tle Europy i świata, Polska nadal wypada niekorzystnie w naszym badaniu barier rozwojowych. Średnia arytmetyczna ze wszystkich siedmiu badanych barier dla Polski wynosi 52%. To 7. najwyższy wynik w zestawieniu globalnym – z wszystkich 34 krajów objętych badaniem, tylko 6 ma wyższą średnią arytmetyczną. Przeciętna dla wszystkich 34 państw wynosi 46%, tak samo wygląda to także w przypadku grupy krajów europejskich. Oznacza to, że odczuwalność różnego rodzaju barier w prowadzeniu biznesu jest w Polsce wyraźnie wyższa niż w wielu innych krajach świata. Ograniczenie tych barier mogłoby więc przyspieszyć wzrost gospodarczy. Na pocieszenie warto jednak zauważyć, że odczuwalność barier w Polsce spadła względem zeszłego roku, kiedy średnia wynosiła 58%. Tymczasem średnia globalna spadła o 1 pp.

Wykres 10. Średni wynik dla wszystkich siedmiu zaproponowanych w badaniu barier (w proc.)



Przełamywanie barier może przynieść przedsiębiorstwom wymierne korzyści

Rok 2026 pozostaje okresem dużych wyzwań dla biznesu. Narastające napięcia geopolityczne, niepewność gospodarcza oraz presja kosztowa tworzą złożone i wymagające warunki prowadzenia działalności. Choć obciążenia dla firm w Polsce stopniowo maleją, nadal są wyższe niż średnio na świecie i w Europie, a wiele z nich ma charakter strukturalny – obejmujący m.in. koszty pracy, ceny energii, nieprzewidywalność regulacyjną oraz ograniczony dostęp do kompetencji. Obecne otoczenie wykracza poza tradycyjne pojęcia zmienności czy kruchości – jest jednocześnie dynamiczne, nieliniowe i pełne sprzeczności. W takich realiach od zarządców oczekuje się nie tylko reaktywności, lecz zdolności do ciągłego przekształcania zasad działania.

Coraz częściej mówi się o świecie TUNA (turbulentnym, niepewnym, nowym i niejednoznacznym), w którym pojawiają się zjawiska bez precedensu, a doświadczenie traci na znaczeniu, oraz o świecie RUPT (szybkim, nieprzewidywalnym, paradoksalnym i złożonym), gdzie firmy muszą jednocześnie ograniczać koszty i inwestować w rozwój. W tym kontekście przewagę zyskują nie organizacje z najlepszym planem, lecz te, które potrafią najszybciej go dostosować – bez utraty kontroli nad ryzykiem i odpowiedzialnością. Kluczowe znaczenie mają:

1. Myślenie scenariuszowe – przygotowanie kilku wariantów rozwoju sytuacji (np. spowolnienie, odbicie, szok regulacyjny) wraz z przypisanymi działaniami.
2. Wykorzystanie technologii jako narzędzia adaptacji – automatyzacji, danych i AI nie tylko do zwiększania efektywności, ale przede wszystkim do szybszego rozumienia zmian i reagowania na nie.
3. Skracanie cykli decyzyjnych i podejście iteracyjne – krótsze horyzonty planowania, częstsze decyzje i szybkie dostosowania.
4. Dywersyfikacja jako fundament odporności – zróżnicowane rynki, dostawcy i źródła przychodów.
5. Traktowanie zarządzania ryzykiem jako procesu ciągłego, obejmującego geopolitykę, regulacje, płynność, łańcuchy dostaw i reputację.
6. Wzmacnianie ładu zarządczego – klarowny podział ról, sprawne ścieżki decyzyjne i realna odpowiedzialność.
7. Inwestowanie w ludzi zdolnych funkcjonować w niepewności, podejmujących decyzje przy niepełnych danych, odpornych psychicznie i myślących systemowo.

Małgorzata Kuik
Partner
Business Consulting





O badaniu

Badanie opisane w niniejszym raporcie prowadzone na zlecenie Grant Thornton International w ramach cyklu International Business Report. Co roku realizowane jest wśród 10 tys. właścicieli lub członków zarządu średnich i dużych przedsiębiorstw na świecie.

W Polsce od 2020 r. badanie prowadzone jest metodą CATI (wywiady telefoniczne) przez firmę Biostat, co roku wśród właścicieli i członków zarządu 100 średnich i dużych przedsiębiorstw.

Ostatnia edycja badania prowadzona była w I kwartale 2026 r.

Szukasz nowych rozwiązań biznesowych?

Skontaktuj się z nami!



dr Marcin Mrowiec
Główny ekonomista
Grant Thornton
T +48 609 236 208
E Marcin.Mrowiec@pl.gt.com



Małgorzata Kuik
Partner, Business Consulting
Grant Thornton
T +48 603 668 125
E Malgorzata.Kuik@pl.gt.com

Kontakt dla mediów:

Jacek Kowalczyk
Dyrektor Marketingu i PR
Grant Thornton
T +48 505 024 168
E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com